

PFU-SAK NR. 250/14

KLAGER: Fredrik S. Heffermehl
ADRESSE: fredpax@online.no
TELEFON:
PUBLIKASJON: Klassekampen
PUBLISERINGSDATO: 02.07.2014
STOFFOMRÅDE: Justis/rettssal
GENRE: Kommentarartikkel
SØKERSTIKKORD: Samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 22.08.2014
BEHANDLET I SEKR.: 29.08.2014
BEHANDLES I PFU: 28.10.2014
FERDIGBEHANDLET: 28.10.2014
BEHANDLINGSTID: 71 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Samtykke foreligger fra direkte berørt part.

SAMMENDRAG:

Klassekampen publiserte **onsdag 2. juli 2014** en kommentarartikkel med tittelen «Om å feire voldtekt og drap». Artikkelen var signert Ivar Tronsmo og var merket «Torgersensaken».

Videre i teksten:

«Fredrik Fasting Torgersen er dømt for voldtekt, for innbrudd i likkjelleren på Tøyen og for voldtekt og drap av en jentunge. Bevisene er overveldende i alle sakene. I de to første sakene blir han tatt på fersk gjerning. Likevel er det mange støttespillere som mener han er totalt uskyldig. De som mener han er uskyldig i alle tre forbrytelsene må ha mista vettet! Nå utgir støttespillerne et festskrift til Torgerens 80-årsdag – motbydelig. I den første saken overfaller Torgeren offeret Berit i en park og forsøker å voldta henne. Hun blir mishandlet og har blåmerker på halsen og sædflekker på klærne. Hun roper på hjelp og Torgersen blir tatt på fersk gjerning og dømt.

I likkjelleren på Tøyen har det vært gjentatte innbrudd og likene er tuklet med, politiet sitter på vakt og tar Torgersen på fersk gjerning. Politiet klarer ikke å bevise at Torgersen har stått bak de andre innbruddene og likskjendingen, og Torgersen blir bare dømt for det siste innbruddet.»

Klassekampen brakte fredag 3. juli et tilsvaer fra Torgersens advokat Jan Tennøe, tirsdag 29. juli et innlegg fra Fredrik S. Heffermehl, klageren, torsdag 31. juli et innlegg fra Ivar Tronsmo, og mandag 11. august innlegg fra Ståle Eskeland. Artiklene er vedlagt.

KLAGEN:

Klager er Fredrik S. Heffermehl med samtykke fra Fredrik Fasting Torgersen. Han skriver:

«Innlegget KK trykte, med ytterst grove personkarakteristikker, ga inntrykk av å være basert på fakta og rettsavgjørelser. Selv om en person er dømt kan man ikke skrive helt fritt og fantasifullt om hva dommene gjelder. Påstanden om likskjending er uten dekning i en dom om vindusknusing, og påstandene om overfallsvoldtekt i en park er en feil utlegning av en dom knyttet til 20-årige Torgersens kontakt med en nabokvinne under noen busker i nabolaget. Påstanden om at bevisene i drapsdommen fra 1958 er sikre motsies av at minst to av de tre hovedbevisene (de tekniske) er "nullet" med påvisninger av metodefeil som også Gjenopptakelseskommisjonen har måttet bøye seg for.

Skaden var skjedd for Torgersen da Arbeiderbladets oppslag 9.9 1954 kom på trykk. Historien ble så uutryddelig at selv et dementi samme dag ikke hjalp. Dorenfeldt førte ikke en straffesak mot Torgersen, men mot et umenneske, et monster som "aldri mer må slippes fri."

For beskyldninger om likskjending, drap og voldtekt er det ikke forsvarlig rutine i debattredaksjonen å sette usannhetene på trykk - og gi tilsvaersrett for den som rammes. Skaden er skjedd når oppslaget kommer på trykk.»

Med klagen fulgte kopi av en e-post fra klageren til Klassekampen der han ba avisen bringe en beklagelse for å ha publisert Tronsmos innlegg. Ifølge klageren imøtekom ikke avisen denne anmodningen.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Sekretariatet har ikke registrert forsøk på å løse saken i minnelighet.

TILSVARSRUNDEN:

Klassekampen avviser klagen. Avisen viser i sitt tilsvaer til at Torgersens uskyld har vært framført i lang tid av en lang rekke støttespillere. Avisen hevder at det i mediene har vært en klar overvekt av innlegg til støtte for Torgersens sak, også i Klassekampen. «I lys av dette, er det naturlig å slippe til en kritisk motstemme som Ivar Tronsmo. Han fremfører et minoritetsstandpunkt.» Det vises til at nettopp den brede støtten for Torgersen gjenspeiles i Tronsmos innlegg – utgivelsen av et festskrift i anledning Torgersens 80-års dag.

«I innlegget 2. juli kommer Tronsmo med harde utfall mot Torgersens støttespillere, og begrunner dette med tre lovbrudd som Torgersen er dømt for: den omstridte domfellelsen i Rigmor-saken, samt to tidligere domfellelser.»

Klassekampen anfører at den påklagede innlegget «faktisk viser til dommer i det norske rettsvesenet. At Heffermehl (klageren; sekr. anm.) og andre av Torgersens støttespillere er uenig i disse dommene, fører ikke til at der er et brudd med presseetiske regler å la Tronsmo bygge sitt innlegg på dem».

Avisen registrerer at det i den sentrale setningen det klages over, om innbruddene i likkjelleren på Tøyen og hva Torgersen er dømt for, nettopp opplyses at Torgersen ikke ble dømt for dette, selv om Tronsmo selv impliserer at han kan være skyldig. «Men ettersom Tronsmo henviser til offentlig tilgjengelig informasjon, var vår vurdering at påstandene ville kunne imøtegås, og slik sett var innenfor grensene av det presseetisk forsvarlige.» Det vises til tilsvaret både fra Torgersens advokat og klageren. «Ettersom vi har sluppet til motinnlegg så raskt som mulig og gitt dem god plass, mener vi tilsvarensretten er oppfylt.»

Klageren er enig i at tilsvarensretten er ivaretatt, men han mener dette i det påklagede tilfellet ikke er godt nok. «Torgersen burde vært gitt mulighet til å se innlegget før det ble trykt.» Klager mener skaden var så alvorlig at den ikke ble rettet opp ved senere motinnlegg. Klageren mener at Tronsmo går lenger enn det er dekning for i dommene mot Torgersen og at han «dikter fritt med grove usannheter om innholdet». Det anføres at det påklagede utsagnet om likskjending ikke er bygget på dommen, de beskriver skjendige handlinger som faktum og hevder dernest at dommen er feil.» Klageren mener utsagnet formelig roper på avklaring og foreleggelse før publisering.

Det anføres i tilsvaret brudd på 4.1, saklighet og omtanke, 4.2, blanding av kommentar og fakta og 4.3, respekt for privatliv, i tillegg til punkt 4.14 om imøtegåelsesrett.

Klassekampen har ikke hatt ytterligere kommentarer.

